

Taħda finn nazjonalitatem jaġib tautiba ar lai lu palika par patħażi hawn faktoru, kien nsewew minn waris speċċiels buxt aktarriks no ekonomistikeem apstabilhem, bet fina-m għadid jumos sej̊o apstabil lu taħbi aktarriks attihx libi war pat-talitet.

Jo tablas attīstības tagadejā raschoschanas kahrtiba, jo leelakai wajaga būbt walstīs, ja wina grīb apmeerīnat fawu eedslīhvotāju wajadības. Ševisčki ruhpneezības sari, lai ištretu fonkurenzi, paleek warenāki un plāshakti. Darba raschigums un darba dalischana peenemas spehķā un lihds ar to ronas wajadība paplaschinat eelschejo tirgu, — ronas ari wajadība peederet pee spehžīgas tautas — nazījas, kura wa-retu reguļt us pasaules tirgus īsdewīgus tirdsneezības nolih-gumus. Jo masaka ir nazīja waj walsts, jo masak wina war wifas tabdas un tamlihdfīgas prāfības isplidit. Tāhdai walstīs atleek tikai: waj nu sawas robeschās paplaschinat, waj pefleetees pee lāhdas eīwehrījamākas laimīnu walsts. Lai gan Belgijas un Šveicērijas fabrikanti isleelas deesgan leeli patrioti, tomehr tee dauds mīhlak wehletos peederet pee Frān-žijas waj Wabzijas, tadeht ko šāds walsts ir deesgan spehžīgas panākta us pasaules tirgus īsdewīgus tirdsneezības no-līhgumus. Belgijas un Šveicērijas eelschejeem tirgeem kotti maja nosīhme, tadeht ari ois fargu muitam pee eefschejās tirdsneezības iusplaušchanas māss swars.

Leelruhypneesjiba eet milsu soleem us preelshu; gandrihs wisas walstis wina ir palikuse par walboscho raschoschanas fahrtibu. Muhsu deenäas wairas nelsonkure trihs waj tscheteras walstis us trijeem waj tscheterem tirgeem, ka tas notika muhs-laihu walstu fahkumä: tagad wisas ziivilisetas walstis zihnas sawä starpä deht w i f e e m pasaules tirgeem. Schai zihna nepeeteek sinat weenu walodu ween. Kas wairak walodas prot, tam wairak isdenibas noweist sawus lonturentus, kuri runa tifai weenu walodu.

Tà tad te nu redsam, sa ekonomiskai attihstibai us preelschu ejot, ronas wojadsiba pehz starptautifla s walodas. Scho walodu, protams, newar isdomat. Ja to daritu, tad tagadejo daudjo walodu slaitis wehl pеaugtu, bet starptautifla faulisme pogehr, lai tas tiltu vamafinat. Wolapits las sin waj fahneas sawu mehki. Dribols zerams

Volapits las jin waj faſneegs fawu mehrki. Drihsal zerams, la par wiſpahrejo walodu palits lahdā no tagadejām paſaules woldam. Iau tagad masas nazijas — toutes stipri ſajuht wajadsibu pahrlahpt fawas walodas robeschās un pefleetees lahdai no paſaules walodam ne til ween elonomiſtā, bet ari literatūras un ſinatniſtā dſihwē. Ungarijā, Bohemijā, Slandinawijā, Holandē, latrī, las nodomajis zilwezei paſneegt lahdū eewehrojamu ſinatniſtu waj mahklas darbu, nerakſis to wiſ nazionalā jeb fawas tautas walodā, bet latrā ſinā waj nu wahzu, waj frantschu walodā. Ais tauſiklas pahrlazibas tas wairak reiſes teek aifhīs par nederigu, par fawas tautas nizinaſchanu; bet waj tas pateefibā tā ir, waj jauc to wiſpahrejai attihiſibai teek laiteis — to faut ziſ noopeetnali pahdomajis, neweens newareſ apgalwot.

Arveen wairak un wairak isplatises tas walodas, kuras
dsird runajam starptautiskas tirdsnezzibas un rubynezzibas
zentros, lä: Londonä, Majorlä, Parise, Berlinë. Majonalas
jeb teissim masalo tautu walodas, salihdsinot ar schim, eeneims
tahdu pat slahwolli lä daschais islofnes pret literaturas
walodu. Winas tils gan usglabatas un netils alsmirstas,
het winäm buhs weeta tilai mahjäss, familijas vishwe.

Pirmatnejas komunalas žiltis (kam višs peedereja kopigi) pasčas apmeirinaja fawas wajadžibas. Tas pats daſča ſinā ari notila muhſlailu 'naziju attihſibas fahlumā. Tirdznezzibā tolaik galvenalee vreelfschmeti bija rotas waj ari gresnuma leetas, pehj kurām nelaħdu nepeeezeſchamu wajadžibu nebija. Tagad tai ſinā viſs ir gluschi pahrgroſſees. Tagad uſ ſtarptautiſķa tiegus pirmo weetu eenem ekonomiſki nepeeezeſchami raschojumi, turpreti gresnuma un rotas leetam gluschi masa nosihme. Naw neweenas walſis, kura ekonomiſķa ſinā nebuhtu laut kahdi atkarīga no zitām. Kad ſechdezmīto gadu fahlumā Seemet-Amerikas Sāweenotās Walſis iſzehlas karsch deht wehrgu atšwabinaschanas, tubdāt ari apštākļas Seemet-Amerikas Iokwilnas iſweschana uſ Ang-

jumi gandrihs wiñ fastahw is maiñjumeem no olbaltuma
weelam, fewischi laseina, luhstoscheem un nefuhstoscheem ogl-
uhdeneem, ihpaschi maltoes, baribas sahlim, leelaka waj ma-
saka daudsumga tauſu, pee lam teem daschreis veelists slabt

Jata daudjuma lauru, pee tam teem vajchreij peelitis laht wehl lauds ferments, lai sagremojamiba buhtu wehl weeglaka.

Tuwodamees pahisflata heigam un atsfatidamees atpafat redsam, la esam pahrrunajuschi ihbetras grupas. 1) Preparatus, kure pa galivenai datui ir bau das un usbudi = nataji lihdselti (gakas elstrakti). — 2) Preparatus, kure bes baribas wehrtibas weizina ari ehli = gribu. (Somatosa.) — 3) I hios olbaltuma let = menus, kure usdewums, peegahdat jo waitak slabpelta weelas un proti a. luhstofchos, pagatawotus is weegli sagremojama olbaltuma (nutrose) un b. neku hstofchos, pagatawotus no gakas un augu milteem (tropons). — 4) Mai = fi jiumus is olbaltuma, tauleem un defstrineteem milteem (hebren milti).

(behrnu milti).
Kā ihshee kūmishee baribas lihdselli eevehrojamas tilai
2. un 3. grupas, bet jautajums, kura preparatu saķīra un
lursch no scheem aksal tas wišlabakais, wehl naw iſſchēts,
jo wiņu leetotamiba atkaras no ikreisejeem apstahleem, tapot
ari no leetotaja gribas un garschas. Pehdejo, t. i. garšbu
kahdā rakstā pahrunadams, Ģaſdos ūka: „Wiſām tam nu-
trosem, ūnosem un jitām — osem, — inem, — ole, — onem
un z. ir trihs garschas pakahpes, pebz kurām tas apspreeſcha-
mas. Wiſpirms naħk i sgudrotajs, ūram tas aſweeneyam
un it wiſados apstahlos ūoti labi ūmek, otrahrt w e f e l s
z i l w e f s, ūas jau ar meeru, ja dailstam pažeefchama waj
nelahda garscha un tas uſ mehles neguſ ūa ūmiltis, un třesch-
ahrt ū i m n e e f s, ūram drihs jekurſch baribas lihdsellis
reebigs, ūa ūajaga turet pee roļas eepehjami dauds da-

No ta laika, lopsk nahza llajā pirmais tahds prepa-
rats, winu slaitz id wairojies, ta war jau runat par pah-
leelu raschofchanu. Kaut gan nu dietifla terapija pabalstīta
un pat par eespehjamu padarita ahtri eeguwuse leelu nosībni
zaur schahdeem limisseem haribas lihdselkeem un kaut gan
daschi no scheem lihdselkeem pee slimneela gultas til beeichi
un til labi israhdijschees par derigeem, ta la ahrstam tee jau
palikuschi nepeezeeschami, tad tomehr jaſchaubas, ta wajadiba
un peepraſsumi pebz scheem preparateem til ahtri peenamsees,

Iiju. Anglu kolvilnas ruhpneezibā zehlās truhkums, nebija neapstrahdata materiala, jaun lo radās breesmiga krise. Muhflaikos daudzi ruhpneezibas sari latrā walsti atrodas wehl leelakā attaribā no ahejām walstīm, nela toreis anglu kolvilnas ruhpneeziba. Ja nu laut lahdos apstahklos starptautiskā satiksme tiltu pahraulsta, peem. jaun lahdū leelalu laru, tad neween iżzeltos breesmiga krise, bet weseli ruhpneezibas sari tiltu eedſihti bankrotā, jaun lo zelios breesmigs babs.

Tagadejā kapitalistā leelruhpneegibā teek dauds wairak raschots nēkā nazlja — tauta spehj patehret, kadeht nepeeteek ar eelschejo tirgu ween, wajadsiba pehz ahrejeem tirgeem ronas ne p e e z e e f c h a m a. Bet pehz ahrejeem tirgeem zenschas ne weena tauta ween, lo jau agrak minejam. Baur to nu beeschi ween atgadas, ka peedahwajumi us pasaules tirgeem dauds leelaki nēkā peepraßiumi. Pa h r p r o d u l = z i j a j e b p a h r r a s c h o s c h a n a muhslaitos ir valikuse par leonistu, par laut lo pastahwigū un nospeesch sā flogs ekonomistu at-tihstibū. Lai to nowehrstu, tad muhslaitku tautam jaet rosu rošā weenai ar otru un konkurenzes weetā us pasaules tirgus janahl starptautiskai satiksmei, starptautiskai raschoschanas no-fahrtoschongai. Tā tad ekonomistā iahlatiitishiba pagehtahdu rihloschanos, lura tautiskas robeschās wairs nau pa-nahlama.

Laikrastu un privatwehstulu issneegschana
muhsu laukpagastos.

Ar laisschanu wezee latweeschi sahka eepashtees 17. gadīmtena beigās, lai gan pirmā latweeschu grahmata Rīga tika drusāta ta pascha gadīmtena sahklumā (1615. g.); turpreti rakstischana teem ltuva pastīstama 18. gadīmtena beigās. Toreis wehl nebija laikrakstu, un tīkai retumis schur un tur wareja fastapt pa garigai grahmatai, wišwairak dseesmu grahmatas. Tapat rakstischana bija tīti mas pastīstama un ari ta faultas „grahmatas” toreis tīla wehl pavīsam mas rakstītas.

Kas pats neprato rakstīt „grahmatas”, tam schai sinā ispalīhdseja waj nu balsnīklungs, muisčaskungs, waj kahds zīts, kuriš schīni mahīslā jau zīk nezīk bija eewingrinajees. Tas dehēt wehl schio baltdeen dīsird daschu labu wezlaiku zīlweku fakam, ka jarakstot „grahmata”, jeb ka schim waj tam atnahķuse „grahmata”. 18. gadīmtena beigās (1797. g.) išnahža pirmais latweeschu laikraksts „Gada grahmata”, kas pastāvēja tikai diwi gadus un tapat ari rakstischana sahka weenmehr watrak attīstīties, bet 19. gadīmtena 60 gadu beigās beidsās „grahmatu” rakstischana un eesahķas wehstūku rakstischanas laikmets.

Kā jau mineju, eesahlot laišchana un rakstīchana bija
toti mas pāsīstīmas, skolu nebija un zil tad nu wareja buht
tahdu, kuri prata lasīt, kur tad nu wehl rakstīt un ja ari
otram to līka usrafsīt, tad tas atgadījās toti reti; bet sah-
kotees laikrakstu un webstūtu laismetam, kur skolu slaitis pā-
stahwigi pēaugā un jau latram behrnām, bes īsaehmuma,
wajadseja mahzītes lasīt un rakstīt, laikrakstu un webstūtu
slaitis wairojās pastahwigi un wehl tagad ilgadus wairojas.
Wīsa pāsaulei īsnahī miljums — wairak par 30,000 laik-
rakstu un neslaitot daščas weīkala webstūles, gada laikā
raksta ap 13,000 miljoni priwatwebstūku veen, kas istaīstītu
zaurmehrā ap 16 webstūku us latra eedīshwotaja (savrotams,
no šīs slaita atteezas ari laba daka us mubšu Balītiju).
Tomehr laikrakstu un webstūtu slaitu newar īsdalit weenīb-
dīgi us wīsam pāsaules semem, jo weenā semē īsnahī wairak
laikrakstu un raksta wairak webstūku, otrā turpreti masak un
ir wehl miljoneem tahdu zīlvelki, kuri neprot ne lasīt
ne rakstīt.

Wīsās eewe hrojamās kulturvalstis laikrakstu aboneshāna un webstutu rakstīšana jau tād bija eewe hrojamī iplatijschās, kad pēc mums tās sahla tillo attīstīties, tamdekt tur jau tād bija cerīblosi tublītos cheem pastlantoru un pastlantoru nodatu, kurās deenu no deenas nodarbojās milsums eerehenu,

lai spehtu kahrtigi issuhitit weenmehr augosho laiskestiu un
wehstuku slaitu. Pamasam ari muhsu Baltijā, laikraksteem
un wehstulem wairojotees, radās pilsehtās un us lauteem
krona un privatposta eestahdes un pehdejos 50 gados wiau
slaitis veaudsts deesgan prahws, tā ka i mehs tagad sānu
posta fatifsmi waretu dehwet par deesgan labi nokahctotu, ja
taikei wehl neatlītos daschā finā „dauds lo wehletees“.

Td la pasta eerehdni pa laislam koti aygruhtinati un pastahwigl darbeem apklaunt, tee daschlahrt gan weena wj otrā weeta pastu issuhtot pahrlatas, bet schahda pahrlatschandas atgadas koti rett un ir attaisnojama turpreti dasch muhsu pagastu waldes, kurām pagastu eedsihwotaju leelath dala ustiz sawu laikrakstu un privatwehstulu sanemschan, aissuhtischanu un issneegschanu, rihlojas pawisam nolaibigi. Par nodoto wehstulu aissuhtischanu buhtu masak lo eeblī, bet runat nopeetnu wahedu par peenahluscho laikrakstu un wehstulu issneegschanu pehz veederuma, teesham nebuhtu lef. Behdeja laita nu gan gandribs wifas leelatās pagastu waldes eerihlojuschas slehgtas pastu somas, kurās pagasta saneschti atnes no tuwejā pastlantora lā waldes un teles ofizialo korespondenziju, tā ori pagasta eedsihwotaju laikrakstu un privatwehstules, tomehr ic wehl deesgan dauds tāhdu pagastu, pee kureem schai finā isslatas deesgan behdigi. Pat esmu redsejis, ka finness, no pastlantora nahldams, ar mētei pasta somu eejet tuwejā krogā, kura ta pagasta abgalabla apfahrtējee eedsihwotaji mehds sanent sawu „pasta” un somus krogū busetes usmetis, abi ar krodsneelu waj zītu lehī, kurch ozumirklī gadas klaht, nemas somas fatucu „sortee”, mesdamī paturamo pastu fewischki, bet pahrejo atpalat somi, pee tam nemas nebehvadami, kv daschās papiris us aplieko stoikas galda teek faslapinatz un nowahrtits. Daschreis finness pat neteek wehl lihds krogam, kad to uj zela fahds labds labbs posihstams un jautā: „Eh, kasak (daschos Vāsemes apgalbos saneschbus fauz par kasaleem) waj nam latte wehstule preelsch manis?” waj atkal: „eedod man man awisi.” Tāhdās reisēs kasaks nemas nam tik leedfigs, vīrieši labprāht palalpo kur un lā ween waredams, jo lā pat polpojumu fahdreib pee isdevibas isnahks sħnabis, to vīrieši fina it labi, pee tam tas sevi domajas par deesgan eenu-rojāmu wiħru, kurām teekba raskatees pa somu zil til poti. Un peenehmis „swarigu għimi” kasaks ar jautataja polidibbu nemas turpat uj zela grahwmalā paherrawat somos katuru; los par to, kad daschbrihd weħijs ismeħbi papirus m-aylabrt lā flaidas. Bahepalisuscho pastu finness aissnej u pagastmahju un nodod pagastsfriħweram, kurch wiċċawet pasta sanemschanas deenās ir klaht; friħwers, ofizialos papirus sanemħmis, priwatpastu isleel pagastwaldes lannejji wi-seem ppeejama weeta. Te nu naħħi latris un nem fu pastħom patibl, jo friħwers waj ta patibgs jau lattra u newar buht klaht pee vasta issneegschanas un ja ċeem ujji ppeprassjumi pehz laikraksteem un wehstulem buhtu jaqqarrina, tee sawā darbā tiktū par dauds trażżetti, tadehk l-kol, lai latris vanem pats, kas tam veeder.

Bet te nu zekas jautajums: waj gan wiſi panem to, laſ paſcheem ween peedver? Daudſi, pagā mabjā nonahluschi, aſi labprahibas panem lihds ari ſum kaimiku laiſtaſtus un wehſtules un aſnef tos pehdeejem, bi ziti us ta paſcha rehlinā panem lihds ari tahdu personu, wi waiaſk jaunawu wehſtules, par kurām tee labprah intensē un tā ne weenreiß ween gadas, la wehſtules, fava mehls neſaſneeguſchas, paſuhd. Wehlaſ pakalmelejot gan do dſirdet, fa tahda un tahda wehſtale gan tad un tad wi bijuse, bet kur ta paſkuſe, to neweens nejin pateilt tade la par privatpaſtu neteek westa nekahda ſewiſchla kontine tas pats noteek ari ar laiſtrahleem. Schahdeem ſweschu no ſlehpuaſti mihtotajeem wajadſetu gan ſtingraf luhtolees ſuſt un peekerſchanaſ gadijumā ſchos waronus nodot meetei neſcham dehſt peenahzigas ſodifchanaſ.

Ja patsam paia iopaponeetum negavus ujluu pagastmahju un nar ari neweena zita, kuru pehz pasti wam aissuhit pask, tad pasts tur war "nogulet" nedekam, ja

eesahzis lodi nesat sawâ plejâ, het tomehr ta nam
weju se wina darba spehjas. D. strabda deesgan grub
amatu (stelmalara amatu) un neleelas par lodi ne finot,
ta flihdot aifween us leju semak. Jadomâ, ka lode nesad
schijfde na wina moesam. B.K.

Krahns Eita. Tagad, kur saltakam laikam metotees, mubsu wezä draudsene, krahns, atsal eeguhst leelde zeenischanu, dascham labam buhs pa prahiam feloschias rindia m Proti, israhdas kott beeschi, la starpas starp keegeleem la fahdi kluwusches zauras un la pa schim schirkbam un plaisio duhmi pastahvigi eenahk istabä un tur isplata nelabu sime Scho nelabumu weegli war nowehst, lad schis plaisos wess labrschi aissite. Schim mehlekam noberigu Eita pagatam feloschi: janem mahls, sahls un potascha lithfigas datas, wot as labi jahamaisa ar uhdent un Eita ir gatawa. Prech dseiss krahnsim janem tribz datas mahla un weeng

Nesaplehschamas awises. Kuras war masgal
Beschta dñsbwojochs inscheneers isdarrijs sawado atradum
lursch neijeet us nelo zitu, fa awises pilnigi a
f w a b i n a t n o p a y i r a un tas drukat us pawijis
zitas weelas, kuru rascho klimisla zelä. Schi weela ir glas
un plahna un toti labi ushem frakšu, ir gandribis neje-
plehschama un taifita, fa druku war nomasgat un
weelu no jauna apdrukat. Rabdam apmellataj
inscheneers isslaidroja, usrabhidams losni no jaunas weelas
„Wina preefsch apdrukaschanas nolemia weela now, li
wareet redset, no schkeedrem taifita, bet ir klimiss produkt
kura fastabwdatas tureschu fa noslehpumu, samehr preefsch
sawa atraduma nebuhschu isnehmis patentu. Es scho weel
latra formata un latra daudsumä weegli un lehti waru po-
gatawot. Winas isleetschana preefsch awischu drukaschanas
buhtu tahda, fa abonenteem awischu lapas pehz noteilta lalh
us elspediziju atlal buhtu jasuhta atpakał, tur tad lapas
klimissi tiltu tihratas un no jauna apdrukatas. Es zero, te
awischneebas laulä zaur manu atradumu zelisees ewewe
jamas pahrmainas.“ Atradeis jau noslehdjis lihgumu et
wairal Londonas naudineeleem, kuri tuhlin sahls rihtsas
tiklids inscheneerom kute miedzien roterti ross

卷之三

S i h k u m i.
Bik ilgi swina lode zilweka meesas pastahw
nekaitigi. Widsemē P. pagastā kahds sehns wahrdā D. ar
rewolweri nepareisi rihlodamees eestchahwa few pležā. Ahrstis
operaziju isdaridams nesphehja mineto lodi iswiilts, jo ta bij
eesfrehjuse foti wahrigā weetā džihslu starpa. Lode polika
neiswillsta. Nu ir pagabjušchi 30 gadi no ta laisa koplč D.

meinescheem ilgi, tamehr tas lahdreis pee isdewibas nonah ihpaschneeka rolaas, neraugotees us to, zil tuwu pehdejais ari nedishwotu pee pagastmabajos. Ir bijuscoi gadijumi, tur pirma wehstule ta „guledama“ sagaidziuse otru un tressou wehstull, bet tad nu beidsot wisas us reis sanabja ihpaschneekam rola, tad neweenai no tam wairs nebijs ihsias nofshmes tai leetja, turja bija rakstitas. — Lahdreis gan sinnes, pawehstes ijs nehsadams, panem lihds ari privatpastu, bet, sinams, tikai us nim weetam, tur tam tobrihd ar sinojumeem isnahf eeschana. Bet ja us lahdri puft neisnahf eet, tad to eedishwotaju pasts paleek gluschi weenlahrschi pagastmaja „us lehgera“, tamehr lahdreis lahdri par to apschelholjas. Sewischki tahladas pagastmajas, turas strihwiers nedishwo us weetas, bet atbrauz tilai sinamais deenais, laikrakstii un wehstules atrobas parvisam nofshlojamā slahwolki. Tur tee apputejuschi un muschu nerhru mu apmesti, mehtajas apkahrt pa „kasala“ istabas logu waj tur zitur; daschi laikraksti bes adresem un dascha wehstule pedz issfata tahlada, it la jau weenreis buhtu „atplehsta“. Una te nu daschs labs suhdsas par pasta eestahdem un expeditijam!

Par laikrakstu issneegsfhanu negribu til dauds runat. Kārtis pats jau fina, kad un kahds laikraksts tam peenahls, iadehk war ari eerihkotees ar pakalpuhtisfhanu, waj nu aiseedams pats, jeb līdzams zitam to atnejs, bet wehstules paīzelakai dākai peenahls nesnot un tā ka ar tām gandrihs waj neenmehr saweem peederigeem waj drangeem mehds pastnoi to jaunu, īvarigu, tad ir pavisam nepeeedodama nolaidiba, kad tilk mas ruhpejas par wiwu ihīla laikā issneegsfhanu adresateem. Zil dasobs labs jaur wehstules nosawefhanu jau nav zeetis eewehrojamus saudejumus ne tilai materialā, bet ari zitada finā.

Bieschi laikralstos fastopam schehlofchanos par schahdam neubuschanam, bet privatposta issneegchanas fabrtiba, jeb labali faktor nelahrtiba muhsu laukpagastos, nestaitot tos neaudios pagastius, krei par scho lectu jau wairak ruhepuschees, paleek allasch tapate weza.

Bet waj te nelas nebuhu eespehjams labot? Man schkeet, ta privatpastā ijsneegschanas fahrtibū uslabot ne-nahlos nemas tik geuhrt. Ta man, veemehtam, finamas pagastvaldes, lūcas, eewehejrot pastahvigi aksahti:joschās suhdsibas par wehstulu pasuschanu un gribedamas aprobeschot schuhdu launumu, pagastvaldes lanzelejā bija eerihlojuschas aisslehdosamu wehstulu glabatatu seflos fastes formā, ar stilla wahlu, lura peenahlusčas wehstules tila tā usstahditas, ta wareja redset latras wehstules adrest. Ja nu kahds wehle-jas dabuhi sawu wehstuli, tad skrihviers waj kahds zits pa-gasta eerehdnis fasti atslehdza un wehstuli isdewa. Bitos pagastos aikal pasa deenās ohrypus pagastmāhjas redsamā veetā tika islahrts to wehstulu farakls, luras peenahlusčas un atrodas skrihwero glabaschanā. Lāudis gar pagastmāhju īdamī apslatiņa wehstulu glabatoru waj islahrto farakstu un ja ari preeslā pāscheem wehstulu nebiha, tee wareja ma-klais pastahstir ziteem, ta tam un tam pagastmāhja atrodas rehstule. No mutes muiē wehstis īplatas deesgan ahtri un hris deenās pagastmāhja naw wairs neweenas wehstules, latris luhlos sawu dabuhi rošā un jis ahtri ween spehjams.

Wijs tas nu gan buhtu ūtli težami, bet kā jau mineju, strīhweis ne latkreis war buht mahjā un adresatam tomehr war zeltees wiſodas gruhtibas un nepatīšchanas, eekams tas awu wehstult dabūn, ūtvički ja ta ūteidōſchi ūvarīga ūura. Tadehk wehl praktiſtak projekteja eerihkot pasta iſſneeg- chanu zitas pagastu waldes, ūrās es agraal biju par ūtřih- peri. Pehz weetneelu pulsa nolehmuma iſkatra pagasta ro- ūchās nododama wehstule tuhlik pehz pasta ūanemšchanas buhtu ūapeeneis adresatam mahjā, pee ūam pehdejais par weh- ūules ūeneſchanu lai ūamalſatu ūeneſejam 5 ūapeikas. Tā ū leelakee pagasti ūedaliti wairakos ūineſchu ūeziklaos, tad ū wehstui ūeneſchanu waretu iſdarit ūineſchi ūatris ūawā ūiglīni, reižē ar iſſneedsamām ūawehstem un ūitem ūinoju- ūeem, jeb masalos pagastos, ūuros ūeens pats ūaneſis, tas ū ūpehjigatee pagasta nabagi. Pee tās ūaſchas ūeis ūasta ūehſfataji waretu ūanemt ūiids ari ūaikraſtus; ja nu ūah- ūam no ūeem buhtu ūaistnehsa wairak wehstuku, tam ūawa ūina ūallektu tā kā tā, waj nu ūaudā waj graudā, jo ūatris ūehstules ūanehmeis malsatu ūabrahī ūoilo ūumu un ari ūaikraſta ūeneſchanu ūeneſejā ūeatſtahtu ūeschā, jo nu ūam ūatſchu ūeltoſ ūas ūabums, ūa ūina ūastis ūemehtajas ūirs ūchur waj tur ūplahrt, bet ūahstu ūistā ūaikraſta ūa- ūiids ūekā.

Pebz manām domām schahda privatpasta issneegschanas
etode buhtu wisnoderigālā, tikai nesinu, waj pagastu waldes,
tas to projekteja ewest, ari jau pateefsbā eeweduščas,
deht ar schim rindinām nebuht negribu pamudinat pahrejās
og. waldes, lai ari tas felotu augschejeem peemehreem.
Iatrā pagastā jau walda fawa sahrtiba schini finā un war-
uht ronas wehl ziti man nepastīstamī labati pasta tñnehsa-
hanas weidi. Te bija tikai runa par teem pagasteem, kuri
privatpasta issneegschanas uslaboščanas labā wehl neso naw
arijuschi un zil man finams, iahdu pagastu Baltijā deem-
wehl mehl desgaan dandi. Bet las arib, war jau ari ismeh-

Beresim, ta ar laiku wiss grosisees un ta muhsu lauk-
ogastu laikastu abonenti un wehstuku sanehmeji, zaur gah-
tu no yeenahzigas puses, turpmal tils atjwabinati no
visadam liismam un saudejumeem, tas teem libdi fidim zed-
as zaur laikastu un wehstuku nosaweschanu un pasuschanu.

Websitc up Agaisnt

I

L.
Lai gan issstabdes laiks jau eet us beigam, bet pa-
habwot jaunkam laikam un pateizotees lehtajai eejas malsai
(lai 20 zent. apm. 8 lap.) apmelleis teel missigi.
Sewischki pehzpusdeenaš, wifur mudschet mudsch, ta la
pawiljonus pat geuhki eelschä tilt; netik wehl tur lo
pamatigi aplatit. Osird wisadas waledas, bet wiswairal
transbu, jo zitu tautu apmelleaji leelala dala to ir if-
berliuschki waſara. Ta la issstabde "Mahjas Weesi" deesgan
pamatigi aprakslita, tad nenemshos to paſchu farwa ſina wairs
atlahrit, bet scho un to peefshmet, las man wairal krita
uis.

Parise un satru deenu apmelleju iſſtahdi un tomehr deeſgar
maj eſmu apſtatijis, ir weetas, fur waretu waj nedefam ap-
luhlot, lai dabuhu wiſpahreju gaiſchu ſtatu: par peem
„Leelaja un Majaja pili“ (Le Grand un Petit Palais)
Schos mahflas tempius waretu nedefam apſtatit, lai dabuhu
wiſpahreju bildi par wiſu tautu mahflu resp. mahfleneeu
darbeam. Ta fa ahrigi ir deesgan aprakſtit p. p. fayda ſil-
tas un tas pawiljons buhtu u. t. t., tad wiſpahrigi abrejai puſe-
mas peegreeſſchu wehribu. No Nikolaja II. alejas apſtatot
minetas pilis atſtabi ſoti daitu eepaſdu. Weena fa ora
pils pebz iſſtabdes beigam tiks iſſeetotas preelſch wiſpahrigieen
mehrkeem. Par peemehru „Majaja pili“ tits eerihlo
mujeja un ari palits par Parises pilſehtas ihpaſchumu, u
tahdha pamata ari Parije peedalijsas ar 20 miljonu franku
garantijsas pee winas buhwes. — „Majaja pili“ ir iſſtabdit
tilai frantschu mahfleneeu darbi no agrafeem laikmeteem
Ari tehnueziba ſoti ewehrojama un dod gaiſchu eefatu par
ta laikmeta mahflu. Preelſchmeti lihds wehſturiſkam laik-
metam, zirvi, waſes u. t. t. eenem deesgan plaschas telpas
Bitas ſahles ir bronsa, ſlonu kaula, ſelta un ſudraba iſſtrah-
dajumi, briljanti, ſtilli, iſſtrahdajumi no ahdas, grahmatu
drufaschana un t. t. Behdig i eelfch leelas galerijsas ee-
totas mebeles no widus laikmeta lihds Ludvikam XVI
Daſchas ſoti ewehrojamas ſawa originala iſſtrahdajuma
deht. — Eelfch „Le Grand Palais“ ir fastopami wiſu tautu
mahflas darbi un ſaprotams fatris buhs atſuhitijis to resp
tos labatos. Paschi frantschi fa jau mahjineeti eenem pime
weetu, fa ſkaita ta ari gandrihs mahflas fina. Ja gribetu
wiſu tautu mahfleneeu darbus peeminet, tas aifnentu
plaschas telpas, un ja tifai ta ſafot garam ejot pakawetos
par peemehru mahfleneeka wahru paſafot, wina darba no-
ſaukumu, tas maj laſitajus intereſetu. Ta tad labas drufstu
wairal paſawefimees pee paſchu mahfleneekem. Wiſpahri
nemot freewu, polu, ſomu mahfleneeu darbos wairal at-
ſpogulojas peſtimiſnis neka zitu tautu. Paſhi par ſamtu
mahfleneeu, kas ar ſaueem darbeam peedalijschees pe-
freewu nodatas.

Aiwasowſla „Oleans“ ir ſoti aigrahbjoſches. Tablumā redſams fugis zihnotes ar witneem, ſkats leeliftis. Purwita ir iſtahdijs tilai weenu no ſaweeim leelaſeem darbeem „Pehdejee ſaules ſtar“ turech ari ir godalgots. Saulite ſebſdamā ſelta ſaininā laukus, meſchus, zeemus apweltij. Štaſts ir ſtaſts; ari Nigā bija iſtahdita. Surikows ar ſawu „Sneega pilſehtas eeneimſchanu“ (Sibirijas rotala) ſazet jauntribu. Te war redſet, ka ſemneelos ir ari wehldiſhwiba (Godalgots). Repins ir tilai iſtahdijs gißmetnes turas ſoti eevehrojamas. Nikolajs Kasatkins ar ſawu „Apgabaleeſtas uſgaidu iſtabā“ modina neſawtigu lihdszeetibu ari an noſeedsneeleem. Te ſehd noſeedsneels diwu apbrunotu ſaldatu apſardſibā, turpat blaſkus jauna ſeeveete noſetufes zelos un galwu eeſpeedufe lahda weza tehwa ſlehpī; laiſam gan paſchas tehws. Šaldati noraugas pa puſei lihdszeetigi, pa puſei weenaldſigi un waj maſ gan wiñi tahdus ſtatus redſejužchi. Wiſſ tas atgahdina zilwezei lihdszeetibu zilwezei pretruemeem, kur daſchs laſs ne zaur paſcha wainu tur noſluviſ Ralſteeneſ newar nelad to panahlt ar ſaweeim ralſteem, la panabl mahlfleeneels. Raſtneelam jalecto daudſi leelas fraſes, bet mahlfleeneels jau panahlt to paſchu nedauſi wilzeenos undauſi diſhwat. Te war laſt un ſapraſt i tas, laſ nemahlt laſt. Tilai ſchehl, lad muuns ſoti gruhti (pat neeſpehjams) ir ſaſneedsami mahlfleeneku darbi. Waj newaretu dibinatees lahda beedriba ar noſluhku ſarihlot aplahrzelojoſchaf mahlflei iſtahdes ar lehtu eeejas maſku. Ar ſchahdām iſtahdem buhlu daudſ laſ darits preeſch lautas iſglihtibas wiſpahri un tilumibas ſewiſchi. — Te man preeſchā Wladimira Malowſla „Raſts patverſme Maſlawā“. Te redſami ſtrandās tinuſchees ziltwezei bahrein, miſfigs pulks „patverſme“ preeſchā. Bitu tilko ſtraudas wina meefas apſeds, tupeles baſas lahjās, ſeemas auſtumā. Bits turpat uſ eelas noſtahjees un ſilda ar ſawu puſaukſto dvoſchu ſtinkſtoſchos lojeſkus, tahiſt mahtei weens behrns uſ rokas, otris tel pa preeſchu rauhdām. Laħda mahte ar ſawu meitina peespeeduſes pee lahdas mahjas otrā eelas puſe, pretim „patverſmei“ neſinadama ſurpu greeſtees, turpat winai preeſchā noſehdees wejits uſ eelas ſtabina, lihdsā ſawai bagatibai (rokas ſahgits un maiſinſch ar grabaſcham) rokas paſlehpis ſtrandās un ſnauič patiħkamo ſeemas meegu. Tablak redſama bagatiba wiſa winas iſſchleħedibā, baſnizu torni ſellos ween laiftas. Miħta daſchs laſs bagatineels pabrlaifdams azis par „oſiziale pilſehtas awiſi“ eeraudſis lahdu peeſiħmi, tur un tur laſs neſaliſ, wehl ar peeſiħmi laiſam „diſbrumā“, lai gan baſs bija zehlons. Te brehz nabadiſba pehz paſliħdibas, wiſa failumā! Rauns zilwezei, fauns kulturai! Borisowa „Ledu laikmets“ ſawā ſinā ſoti eevehrojams. Ernefelta „Štaſts no ſomijas“ tehlo gruhto zihnu paſchu ſtureſchanas debl. Te dediſna lihdu mu ſalnōta un almenotā weeta, lai waretu eetaiſt tiħrumu. Wiſa familija ir darbā, (nabadiſbu tehlo wiñu apgehrb) tehwam wiħſes lahjās, frelliſ noſliħiſ, tilko turas kopā; meitenite ar filajam ažtinaam modina mibleſtibu. Franzis Schmurlo (polis) ar ſawu „Bionoleemskaj aubaza“ modina lahdu ſnaudoſchu wehleſchanas. Staħw peezaſ ſeeveeteſ un diwi puſaugu puilaſ un raugas tahtumā, uſ lahdu gaſchū „ſwaigſni“ un wiſeem ſahf aſpoguſotees preeſ

No rekindle memo

⇒ Melchior Leotas

a) **Waldibas leetas.**
Izchinos paaugstinati: par kolegiju aseforu
Zehsu aprinka preefschneela vezatais palibgs Schol-
lewitsch s; par titularpadomniecekem: Jurjewas
(agrak Zehsu) aprinka preefschneela jaunatais palibgs
Nefedjews; Zehsu aprinka polizijas waldes felretars
Salestis; Zehsu aprinka preefschneela jaunatais palibgs
Grigerjews; Riga pilsetas polizijas pristawa palibgs
Birnbaums; par kolegiju felretaru: Riga

Utsaujas dabujuschi: angku pawolsteels Hents — Nigā, Igaunu eelā Nr. 9 atlahti eestabdi preessh putnu baroschanas un fauschanas; dantisti Maltini — eerihlot kolu kõlakas. Seunõ muusikha Krimuldas pag.

Apstiprinati: Rigas seiveeschu Iomiju polihdības
beedribas statuti 28. septembrī.

Saweenoti pagasti. Lounakalna pagasts peerewe-nots pee Brantes pagasta, un Sarkanais un Aissustajas pagasti saweenoti sem nosaukuma "Sarkanais" pagasts.

Obligatoriski nolehmumi, iisdotti us 1900. g. 10. julijs. Štāvaugststaki apstiprināta valsts padomes nolehmuma. Kļoja stipru dzēshrenu dzerschana us eelam un lauku meem, tapat arī sebtās un pawahtēs aiselegta feloschās pilsehtās: Rīgā, Juriņevā, Balmeerā, Zehfis, Walkā, Werowā, Vilandē, Pernawā un Arensburgā. Par šo nolikumu pahabpschanu wainigee sauzami pee atbildibas pehž meerteen. usleek. fodu 42². panta. Schis nolehmums nahk spēkā no tās deenas, kad tas iissludinats Gubernas Avisēs (25. olt.).

b) Baltijas notīkumi

Pulkarnes labdarības beedribas desmit gadu
swehtki Doles pagasta namā 22. oktobri.

Kur tu augi balsā meita
Kad esē tewi ueredieju?

necebojeju?

Muhſu beedribas teek dehvetas par tautas ſeltenem, winas ari dehwē weena otru par mahſam. Winas daſchdeen neween daitas, bet ari roſigas tantu meitas, muhſu kulturas un gaifmas neſejinas, muhſu gruhtdeenu aſaru ſchahvetajas, muhſu dſeeſmu flandinatajas, muhſu ſadſihwes ſmallata ſona un peellahſibas auffnatajas. Schis tautu meitas allach weltitas bagatigi ar labem tilumeeem. Nur winas darbojuſchäſ waj darbojas, tur wiſſ tas diſtintenes aргabals ar vilnu teefſbu war no ſewis fazit: „Mehs moſtamees uſ jaunu jaunu dſihwi, muhſ modinaja laika gars.“ Tur ir dardjs wairak gaifmas nelä zitur un gaifma neweenam naſt lobuſe ažis. Tur ir labaki apſtrahdatas druvas, labali lopti lovpini un labaki iſtrahdati wiſſ prodbulti. Laubis labaki dſihwo un ari labaki pahrtteel. Te ir redſams, la neween pee tautas gara atihiſtibas, bet ari pee winas materialas labebihiſas, muhſu beedribam mojraf waj mojraf noveli.

Drihsj weenā dīmtenes stuhrītī un drihsj atsal otrā weena waj otrā no muhsu beedribam ūwin ūwus 25 waj 10 gadu pastahweschanas ūwehtkus. Un tad tad jautajam: „Kur tu augi daila meita?“ tad atbilde ne ītreis ir: „Es uſ-angu pee mahminas bīschu roſchu dahrinā.“ Dascha laba no winām mas pafinuse roſes, zihniujes ar dauds un daschadeem ūchlehschleem un kawelieem, jau paſchulait bijuse pee nihtschanas, bet tad pahrspehjuſe wiſas gruhtibas — dascha laba iſauguſe ari „juhrinā uſ veleta akmentina“. Ari Pullarnes labdaribas beedribai bijuse jo „raiba“ pa- gahtne, bet tadebt atſats uſ tās jo pēwižigs. ūwehtdeen, 22. oktobri ūwina Doles pagasta namā ūwineja ūwus 10 gadu pastahweschanas ūwehtkus.

Svētīku ats fahls ar ihsu deewlalpejumu, to ijdarija weetjais mabzītājs Laurita lgs nowehle damā savā runā galvīnēzei "pilmu puhru selta grandu". Pēbz tam kād preefschnezs J. Sehjas lgs bija apsweizis beedrus un weesus un nodseidata walsts himna, beedribas rāstwediš P. Sehja fneidsa par beedribas notezejusebeam desmit gadeem jo turvu pahrlatu, no lura ihsumā iswellam seloscho: At-tihītībai wišpahr Latvijā pamostoties dolenescheem un pullarneescheem bija lopīga labdaribas beedriba uš Doles salas. "Daugaw' balta putodama" ščis beedribas beedrus atlāsch ščihra, it ūewischi tībū lailos grubti bija tīt no weena Daugavas trasta uš otra. Pulkarneeschī todehk 1890. gadā nodibināja pašči ihpašchu beedribu. Salaspils labdaribas beedriba minetā gadā Pulkarnes skolas turumā satihloja sahdu isrihkojumu, lura slaidru atlīkumu nowehleja jaunajai beedribai preefsch eepreefschejeem ijdewumeem. 5. sept. 1890. g. waldiba apstiprināja statutus un 22. oktobrī tāns paščā gadā eewebleja pirmo preefsāncezību ar J. Waldus īgu preefsčgalā. Pulkarneeschī dedīgi pēc beedribas pedalījās, tā ka 1890. un 1891. gadā tāt bija sahdu 73 beedru. Leels kawellsis bija telpu trubums preefsč riblojumeem un ščis kawellsis tīka nowehrīts tikai 1896. gadā, tad užehla tagadejo Doles pagasta namu līdz ar noderīgam telpam augšstāhvā preefsč beedribas satihkojumeem, kas te no pagasta weetneelu vulta teik atlauti pēt mehrenu atlīkīsbū. Tad arī pēbz tam, tad Doles labdaribas beedriba 1893. gadā bija nobeigūse savu gaitu, Pulkarnes beedribai pēpluhda no winas taimineetes izelteem jauni spehti. Tā ka netruhla telpu un spehlu, tad notila wišwišadi satihkojumi, sahdu beedribai jāvā pastāhvēshanas laīlā panīsam bijis 110, proti 14 teatra išrahdes, 18 jautajumu walari, 8 bebrnu īvehtī un 70 dašbadi ziti satihkojumi. Beedriba spehju se tāt išdot preefsč labdarīgēm mehrkeem eewebrōjamas sumas un cerībīt arī biblioteku. Winas tagadejā mantiba, inventārs, mehrtspapīri un slaidra nauda lopā ištaisā 1000 rbt.

Par beedribas preelschneekem bijuschi: J. Waldus no 1890.—1891. gadam; F. Ramats no 1892.—1893. gadam; J. Sanders no 1894.—1896. gadam; B. Ramans no 1897.—1899. gadam un J. Sehja, tagadejais preelschneels. Bes wineem wehl tschalli yee beedribas darkeem peedlijuschees weetejais ahrsts Frids un weetejais mahzitais Taurits, wissi weetejee skolotaji, bijuschee rafstweschti R. Lamberis un B. Kalninsch un wissi ziti preelschneezibas joelli.

"Deenas Lapaas", "Mahjas Weesa" un "Mahjas Weesa Mehneschralsta" wahrdā gawilneezi apsweizina ja rastneels A. Deglawš, norahditamš, la wina, tas dibinajās jaur labdaribū už zilvelu miblestibas pamateem, strabdajuse jaur fareem iſtriblojumeem ari preelsch gaismas un kulturaš. Lai wina fasnēdi saules mubschu, lai is winas ūrds iſplubst arween gaisma un mihlestiba! Tad wehl beedribai koplās felmes nowehleja ſtolotaji Sandera un Ramana Igi, Doles pagasta walde, A. Bertrams un wehl ziti. Ar rastu gawilneezi bija apsweizinajuſchi Leodors Seiferts, Olaine

